

SM95

Over de onbuigzame barrières van ons bestaan.

Zomaar wat voorbeelden uit de dagelijkse praktijk:

- *Twee politici die elkaar de huid vol staan te schelden in de toiletruimte.*
- *Een manager die stampvoetend naast je bureau staat te briesen wat je allemaal verkeerd hebt gedaan.*
- *Een voorzitter van de stuurgroep die gefrustreerd is over het almaar uitlopen van het project en vraagt 'kunnen we het niet gewoon doen zónder planning?'*
- *Een organisatie die iedere keer opnieuw iets op dezelfde manier probeert te veranderen en steeds weer een andere uitkomst verwacht.*
- *Een politicus die tegen een andere politicus roept 'doe eens normaal, joh!', waarop hij als antwoord krijgt 'Nee, jij! Doe zélf normaal!'*
- *De collega tegenover je die de hele dag alleen maar klaagt over wat er níet goed is aan iets of iemand.*

Geen van bovenstaande voorbeelden is verzonnen of overdreven. Het gebeurt nog dagelijks. Schelden, pesten, roddelen, machtsmisbruik, stupiditeit, onwetendheid, kortzichtigheid, onverdraagzaamheid, chronisch overwerk, drukte, stress, burn-out — je zou verwachten dat de werkvloer allang is gevrijwaard van dit soort verschijnselen. Waarom kan dit gedrag überhaupt bestaan als we 'miljoenen' managementboeken hebben geschreven die ons alles vertellen over leiderschap, management, samenwerken, communiceren en veranderen? Daar staat toch precies in wat we moeten doen? Waarom doen we dat dan niet structureel op suprasystemische niveau en boeken we alleen maar incidentele successen op supralokaal niveau?

Ik noem dat de samenwerkingsbarrière en deze is onlosmakelijk verbonden met organisatorische volwassenheid. Bovenstaande voorbeelden van menselijk gedrag zijn allemaal als laagvolwassen te betitelen. Het is puberaal, kinderachtig, maar vooral heel erg interessant. Want als je het gedrag van individuen en sociale groepen gaat bestuderen, dat gedrag doorzet naar de samenleving en al die samenlevingen bij elkaar optelt, dan kom je vanzelf bij het suprasysteem terecht: acht miljard mensen op één planeet.

Wat zien we? Op het allerhoogste niveau gedraagt de complete mensheid zich óók als een losgeslagen, stampvoetende puber. Kijk maar wat we onze leefomgeving aandoen: we vervuilen het milieu, vernietigen de biodiversiteit en veranderen het klimaat. Is dat volwassen gedrag? Zijn wij een hoogvolwassen samenleving?

En daarom geef ik je hier twee provocerende paradoxen:

1. De samenwerkingsparadox: 'we werken samen om te falen.'

2. De bestaansparadox: 'we leven om uit te sterven.'

Alle gedrag begint klein, maar lijkt steevast uit te komen bij schreeuwende politici, stampvoetende managers en klagende collega's, resulterend in falende organisaties en samenlevingen, gevolgd door de potentiële uitsterving van de menselijke soort als geheel. Pas als we begrijpen waarom dat zo werkt komen we iets dichterbij het oplossen van deze paradoxen.

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl>

'De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan'.